

BOSNA I HERCEGOVINA
BRČKO DISTRIKT BOSNE I HERCEGOVINE
OSNOVNI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 123265 P 24 2
Brčko, dana 20.03.2025. godine

Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, po sudiji Kavazović Zlatanu, u pravnoj stvari tužitelja B. N., sin L., iz B., zastupan po punomoćniku Ostojić Čedomiru, advokatu iz Brčkog, protiv tužene J. N., kći L., iz M., P., zastupana po punomoćniku Andrić D. Nikoli, advokatu iz Višegrada, radi utvrđenja bračne tekovine, v. sp. 20.000,00 KM, nakon održane javne glavne rasprave, zaključene dana 20.03.2025. godine, u prisustvu parničnih stranaka i njihovih punomoćnika, donio je sljedeću:

P R E S U D U

I

Utvrđuje se da bračnu tekovinu umrlog B. L. i njegove umrle supruge B. D., sa jednakim suvlasničkim dijelovima, čini parcela označena kao k.č.broj 86/43, I. površine 282 m², upisana u zk.ul.broj 2995, k.o. B., što je tužena J. N. dužna priznati i trpiti da se na osnovu ove presude B. D. u zemljišnoj knjizi uknjiži kao vlasnik nekretnine sa dijelom od 1/8 (1/2 suvlasničkog dijela tužene J. N.), u roku do 30 dana od dana prijema presude.

II

Obavezuje se tužena J. N. da tužitelju B. N. naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.927,20 KM, u roku od 30 dana od dana prijema presude.

Obrazloženje

Tužitelj B. N. (dalje tužitelj) je dana 18.04.2019.godine ovom sudu podnio tužbu protiv B. L. i J.N., radi utvrđenja bračne tekovine.

U tužbi je naveo da je sin B.L., a brat J. N.; da je B.L. živio u braku sa suprugom B. dj. P. D., majkom njega (tužitelja) i J. N., počev od 14.12.1963. godine, pa do njene smrti 04.09.2016. godine; da su tokom trajanja bračne zajednice B.L. i B.D. zajednički stekli parcelu označenu kao k.č.broj 595 „G.“, upisana u zk.ul.broj 588 k.o. V., na kojoj je B.L. bio upisan kao vlasnik sa dijelom od 1/1, te, parcelu označenu kao k.č.broj 86/43 I., upisana u zk.ul.broj 2995 k.o. B., na kojoj je tužena J.N. upisana kao vlasnik sa dijelom od 1/4; da je B. L. na osnovu Ugovora o poklonu, broj OPU; 2535/17 od 13.12.2017. godine parcelu k.č.broj 86/43 I., površine 282 m², u naravi neuknjiženi stan površine cca 69 m² u prizemlju zgrade, vrata desno i pravo, kao i pravo suvlasništva na zajedničkim prostorijama i uređajima u zgradi koji služe zgradi u cjelini, poklonio svojoj kćerki J.N., na osnovu čega je ona i upisana kao suvlasnik na istoj nekretnini sa dijelom od 1/4; te, da on (tužitelj), kao dijete umrle majke B. D., ima pravni interes da se utvrdi da prednje navedene nekretnine čine bračnu tekovinu njegove majke i oca B. L., zbog čega je tužbenim zahtjevom iz tužbe tražio da se utvrdi

ta činjenica, te da se u zemljišnim knjigama uknjiži B. D. kao vlasnik tih nekretnina sa dijelom od $\frac{1}{2}$ (na nekretnini k.č.broj 595, upisana u zk.ul.broj 588 k.o. V.) i sa dijelom od $\frac{1}{8}$ (na nekretnini k.č.broj 86/43, upisana u zk.ul.broj 2995 k.o. B.).

Kako je prilikom pokušaja dostave tužbe B. L. utvrđeno da je isti preminuo (uvidom u smrtovnicu Matične službe Brčko, broj 12-000002-350/19 od 29.04.2019. godine utvrđeno da je preminuo 21.04.2019. godine), Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine je dana 16.05.2019. godine donio rješenje, broj 96 o P 123265 19 P, kojim je prekinuo postupak u ovoj pravnoj stvari zbog njegove smrti. Potom je tužitelj podnio prijedlog za nastavak istog, tako što je tražio da sud pozove tuženu J. N. da preuzme postupak, obzirom da su rješenjem o nasljeđivanju notara Durmić-Mašić Jasminke iz Brčkog, broj sudskog spisa 96 o O 123471 19 O, broj notarskog spisa UPP-129/2019 od 22.09.2020. godine, on i tužena J. N. proglašeni za nasljednike iza umrlog B. L. Postupajući po tom prijedlogu, ovaj sud je rješenjem, broj 96 o P 123265 24 P 2 od 25.03.2024. godine, nastavio postupak prekinut zbog smrti tuženog B. L.

Podneskom od 25.11.2024. godine tužitelj je uredio tužbu, tako što je konačno opredijelio tužbeni zahtjev, tražeći da se utvrdi da bračnu tekovinu umrlog B. L. i njegove umrle supruge B. D., sa jednakim suvlasničkim dijelovima, čini parcela označena kao k.č.broj 86/43, I., površine 282 m², upisana u zk.ul.broj 2995, k.o. B., što je tužena dužna priznati i trpiti da se na osnovu ove presude B. D. u zemljišnoj knjizi uknjiži kao vlasnik nekretnine sa dijelom od $\frac{1}{8}$ ($\frac{1}{2}$ suvlasničkog dijela tužene), u roku do 30 dana od dana donošenja presude.

Tužena J. N. (dalje tužena) je u odgovoru na tužbu u cijelosti osporavala tužbeni zahtjev, navodeći kako iz sadržaja materijalnih dokaza, priloženih uz tužbu, ne proizilaze odlučujuće činjenice iz kojih bi se mogla utvrditi osnovanost postavljenog zahtjeva, a potencirala je i to da je savjesni sticalac predmetne nepokretnosti.

Tokom postupka provedeni su dokazi čitanjem izvoda iz matične knjige vjenčanih općine Gradačac, Tuzlanski kanton, broj 04/1-13-1-958/19 od 16.04.2019. godine; izvoda iz matične knjige umrlih Odjeljenja za javni registar Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 12-000002-13650/2019 od 15.04.2019. godine; zk. izvotka za zk.ul.broj 2995 k.o. B. od 03.04.2019. godine; Ugovora o poklonu broj OPU-2535/17 od 13.12.2017. godine zaključenog kod notara Pajić Miodraga; rješenje Registra zemljišta Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 096-O-DN-17-006205 (6025/17) od 14.12.2017. godine; zk. izvotka za zk.ul.broj 2995 k.o. B. od 28.11.2017. godine; zk. izvotka za zk.ul.broj 1210 k.o. B. od 17.01.2012. godine; Ugovora o uslovima i načinu korišćenja gradskog građevinskog zemljišta radi građenja, broj 4-47-475-2293/01 od 27.07.2001. godine, zaključenog između B. L. i Odjeljenja za urbanizam, imovinske odnose i privredni razvoj Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine; zapisnika o uvođenju u posjed parcele Odjeljenja za urbanizam, imovinske odnose i privredni razvoj Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 06-475-168/02 od 27.03.2002. godine; Anexa Ugovora o uslovima i načinu korišćenja gradskog građevinskog zemljišta radi građenja od 27.07.2001. godine zaključenog između B. L. i Odjeljenja za urbanizam, imovinske odnose i privredni razvoj Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 06-475-168/02 od 03.03.2003. godine; Aneksa II Ugovora o uslovima i načinu korišćenja gradskog građevinskog zemljišta radi građenja, broj 16-30-026056/08 od 01.12.2008. godine

zaključenog između B. L. i Kancelarije za upravljanje javnom imovinom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine; te su saslušane parnične stranke i svjedoci C. N., V.M. i J. J.

Na osnovu provedenih dokaza, te ocjene istih kako pojedinačno, tako i u njihovoj međusobnoj vezi, u smislu odredbe člana 8 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 28/18 i 6/21- dalje Zakon o parničnom postupku), ovaj sud je odlučio kao u izreci presude, a iz sljedećih razloga:

Predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj parnici je zahtjev tužitelja da se utvrdi da bračnu tekovinu umrlog B. L. i njegove umrle supruge B. D., sa jednakim suvlasničkim dijelovima, čini parcela označena kao k.č.broj 86/43, I., površine 282 m², upisana u zk.ul.broj 2995, k.o. B., a što je tužena dužna priznati i trpiti da se na osnovu ove presude B. D. u zemljišnoj knjizi uknjiži kao vlasnik nekretnine sa dijelom od 1/8 (1/2 suvlasničkog dijela tužene), u roku do 30 dana od dana donošenja presude, uz zahtjev i za dosudu troškova parničnog postupka.

Iz dokaza provedenih u postupku sud je utvrdio
da su tužitelj i tužena brat i sestra, a da su njihovi roditelji B. L. i B.ć rođ. P. D., koji su zaključili brak 14.12.1963. godine u I.;

da su Odjeljenje za urbanizam, imovinske odnose i privredni razvoj Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (dalje Odjeljenje za urbanizam, imovinske odnose i privredni razvoj) i B. L. dana 27.07.2001. godine zaključili Ugovor o uslovima i načinu korišćenja gradskog građevinskog zemljišta radi građenja, broj 4-47-475-2293/01, kojim su odredili da je predmet tog Ugovora regulisanje njihovih prava i obaveza vezanih za dodijeljenu parcelu B. L., označenu kao k.č.broj 1437/2, upisana u Pl.broj 1724 k.o. B.;

da se tim Ugovorom Odjeljenje za urbanizam, imovinske odnose i privredni razvoj obavezalo da će B. L. ustupiti na korišćenje i uvesti u posjed navedenu parcelu, dok se on obavezao da će na istoj vlastitim sredstvima izgraditi stambenu jedinicu sa potrebnom infrastrukturuom, da neće otuđiti plac, niti stambenu jedinicu u roku od deset godina od dana potpisivanja Ugovora, da će u roku od dvanaest mjeseci od dana uvođenja u posjed dodijeljene parcele bezuslovno napustiti tuđu imovinu koju trenutno privremeno koristi i da će istu po iseljenju vratiti vlasniku, kao i da neće bez saglasnosti Odjeljenja izvršiti zamjenu te parcele sa drugim korisnikom na lokaciji „I.“ B.;

da je 27.03.2002. godine, pod brojem 06-475-168/02, Odjeljenje za urbanizam, imovinske odnose i privredni razvoj sačinilo zapisnik, kojim je konstatovano da je izvršeno uvođenje B. L. u posjed neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta na predmetnoj parceli, u skladu sa članom 3 Ugovora o uslovima i načinu korištenja gradskog građevinskog zemljišta radi građenja, a sve u cilju izgradnje stambenog objekta u prizemlju, površine 79,89 m²;

da su Odjeljenje za urbanizam, imovinske odnose i privredni razvoj i B. L. (za njega Anex zaključio S.M.) dana 03.03.2003. godine zaključili Anex Ugovora o uslovima i načinu korišćenja gradskog građevinskog zemljišta radi građenja, broj 06-475-168/02, kojim su izmijenili prvo član 2 Ugovora od 27.07.2001. godine, tako što su odredili da je predmet tog Ugovora regulisanje prava i obaveza ugovornih strana u cilju osnivanja prava građenja korisnika na zemljišnoj parceli označenoj kao k.č.broj 1437/109, površine 282 m², upisana u Pl broj 1712 k.o. B., što po starom premjeru odgovara k.č.broj 948/132, površine 282 m², upisana u zk.ul.broj 1934 k.o. B., s tim

da je urbanistička oznaka stambenog objekta na navedenom zemljištu Č-1, površine 79,89 m², a zatim i član 4 tog Ugovora, na način da se davalac obavezao da će sa korisnikom poslije isteka roka od deset godina (računajući od dana potpisivanja Aneksa) zaključiti poseban Ugovor o osnivanju i uknjižbi prava građenja u zemljišnim i katastarskim knjigama na ime korisnika na predmetnoj parceli;

da su na osnovu naloga Supervizora o naselju „I.“ od 18.12.2007. godine, Kancelarija za upravljanje javnom imovinom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kao davalac i B. L., kao korisnik, dana 01.12.2008. godine zaključili Aneks II Ugovora o uslovima i načinu korištenja gradskog građevinskog zemljišta radi građenja, broj 16-30-026056/08, kojim su izmijenili član 2 Ugovora od 27.07.2001. godine, tako što su naveli da je predmet tog Ugovora regulisanje prava i obaveza ugovornih strana u cilju uknjižbe prava vlasništva korisnika na zemljištu označenom kao k.č.broj 86/43 upisanom u Popisni list broj 204 k.o. B., te da je davalac saglasan da se korisnik na toj nekretnini uknjiži kao vlasnik i posjednik sa dijelom od 1/4;

da je potom otac parničnih stranaka B. L. i uknjižen u zk.ul.broj 2995 k.o. B. na parceli broj 86/43 I., površine 282 m², kao suvlasnik sa dijelom od 1/4;

da je majka parničnih stranaka B. D. umrla 04.09.2016. godine;

da su B. L., kao poklonodavac i tužena, kao poklonoprimac, dana 13.12.2017. godine u notarskom uredu Pajić Miodraga zaključili Ugovor o poklonu broj OPU-2535/17, u kojem je u uvodu navedeno da poklonodavac pod punom moralnom, materijalnom i krivičnom odgovornošću izjavljuje da je predmetna nekretnina njegova posebna imovina, nakon čega je u članu 1 navedeno da je predmet poklona k.č.86/43 I., površine 282 m², upisana u zk.ul.broj 2995. k.o. B., u kojem je poklonodavac upisan kao suvlasnik sa dijelom do 1/4, a što se u naravi odnosi na stan (površine cca 69 m²) u prizemlju, vrata desno, podrum i garažu u suterenu (površine cca 38 m²), vrata desno, dok je u članu 2 navedeno da poklonodavac poklanja bez naknade isključivo svojoj kćerki (poklonoprincipu) pravo vlasništva na stanu, podrumu i garaži, kao i pravo suvlasništva sa dijelom od 1/4 na predmetnom zemljištu označenom kao k.č.broj 86/43 i pravo suvlasništva na zajedničkim prostorijama i uređajima zgrade koji služe zgradi kao cjelini, uz zadržavanje prava doživotnog uživanja i stanovanja na predmetnim nekretninama i zabranu otuđenja bez njegove saglasnosti;

da se na osnovu navedenog Ugovora o poklonu od 13.12.2017. godine tužena uknjižila sa pravom vlasništva na 1/4 dijela nekretnina B. L. upisanih u zk.ul.broj 2995 k.o. B., te je u C teretnom listu navedenog zk.uloška uknjiženo pravo doživotnog uživanja na tom suvlasničkom dijelu nekretnina u korist B. L., kao i zabilježba zabrane otuđenja te 1/4 dijela nekretnina tužene bez saglasnosti B. L.;

te, da je B. L. umro 21.04.2019. godine.

Tužitelj je u iskazu naveo da su njegovi roditelji bili B.L. i B.D., koji su stupili u brak 19... godine; da su, osim njega, imali i njegovu sestru J.N. (ovdje tuženu); da je majka B.D. umrla 2016. godine, a otac 5-6 godina poslije toga; da su prije rata živjeli u I., a da su 19... godine došli u B. i bili smješteni na K.; da su njegovi roditelji dobili plac na I. i tu su pravili zgradu sa četiri stana, a pored njih tu je bilo još suvlasnika; da su roditelji živjeli u prizemlju, a on na spratu zgrade; da su dobili rješenje za pravljenje stanova; da su otac i majka imali zajednička sredstva od prodaje zemlje u I., a imali su i stalna mjesečna primanja-penziju; da su roditelji živjeli u G. za vrijeme dok se radio stan, te su dolazili na gradilište, tako što je otac dogovarao radove za objekat, dok je majka donosila ručak; da je sprat gdje on živi izgrađen od kredita koji je sam podigao; da su u zgradi četiri stan, a da je stan koji je predmet spora u

prizemlju; te, da je gradnja počela oko 2000. godine, s tim da je odluka o dodjeli placa (rješenje) glasila na oca.

Tužena je istakla da se u ovom sporu radi o nekretnini na I., koja se vodi na njoj, a prije se vodila na ocu B.L., koji je plac dobio kao izbjeglica; da je otac prodao u I. svoju očevinu i tako finansirao izgradnju komplet zgrade, od prizemlja do krova; da je to bilo početkom 2000. godine; da objekat nije izgrađen odjednom, već kako je otac prodavao u I., tako se gradilo na I.; da roditelji svojim primanjima od penzije nisu mogli finansirati pravljenje zgrade; da je njoj otac poklonio stan u prizemlju, jer je na spratu bratu napravio stan; da je to bila namjera oca i sa istom je bila upoznata i majka, koja je takođe imala namjeru da joj ustupi stan; da ne zna da li je majka pravila ručak majstorima, a vjerovatno je dolazila da vidi šta je urađeno; da majka nije mogla ničim doprinijeti da se napravi predmetni objekat; te, da je otac bratu napravio stan i dva potkrovlja, dok je njoj dao stan i dvije ostave, odnosno otac je finansirao gornji sprat i bile su garsonjere u potkrovlju, pa su oni (roditelji) svoju garsonjeru dali bratu i on je faktički dobio dva stana, a njoj je dao stan gdje su oni bili.

Svjedok C. N. je naveo da poznaje tužitelja, jer mu je komšija, a poznavao je i njegove roditelje B.L. i B.D., takođe kao komšije (prekoputa živjeli); da mu je poznato da su pravili zgradu, s tim da ne zna gdje su to vrijeme boravili; da je prijatelj sa tužiteljem i u dobrim su odnosima; da su B.L. i B.D. dolazili na gradilište oko devet ujutru i ostajali do tri ili četiri sata; da su dolazili svaki dan, to mu je otac govorio, a da ništa ne zna o tome ko je finansirao gradnju objekta.

Svjedok V. M. je istakao da tužitelja poznaje preko njegovog oca, kod koga je radio krov na objektu, a upoznao je i B.L. suprugu B.D.; da ga je angažovao B.L. i sa njim je dogovarao uslove i cijenu; da je na gradilištu viđao oboje, jer su im donosili piće, dok su se sam hranili; da je radove na krovu platio B.L.; te, da se sjeća da su B.L. i B.D. živjeli u prizemlju dok se radio krov.

Svjedok J. J. je u iskazu naveo da je sin tužene, da mu je B.L. djed, a B.D. baka; da su nakon rata B.L. i B.D. živjeli u B., jer su se iselili iz I.; da su u B. živjeli kao podstanari dugi niz godina na tri različita mjesta, tako što su se selili iz objekta u objekat; da je početkom 2000. godine krenula priča o izgradnji naselja I. i djed, obzirom da je imao status raseljenog lica, podnio je zahtjev za dodjelu placa, kako bi riješio stambeno pitanje; da baka i djed u tom vrijeme nisu radili, bili su penzioneri, s tim da je djed imao veću penziju, jer je baka imala invalidsku penziju; da je djed B.L. prodavao svoju djedovinu (zemlju) u I. i od tih sredstava se gradio stambeni objekat; da je sa djedom B.L. provodio dosta vremena kada je dolazio na raspust, a išao je i u M. kod I. da vidi odakle su djed i mama, gdje su rasli i tu je ta imovina koja je očevina od djeda B.L.; da je prisustvovao građenju kada je dolazio na raspust, tad je tu provodio dva i po mjeseca; da je na gradilište išao sa djedom, rijetko je kad baka dolazila; da je djed, koliko on zna, finansirao kompletnu izgradnju stambenog objekta, pa i majstore; da su djed i baka živjeli zajedno 50-ak godina i gradili su ujkinu i svoju kuću u M.; da zemlja koja je prodana nema veze sa kućom djeda i bake, koja je nedavno prodana; da je baka vjerovatno pravila hranu kada je dolazila na gradilište; da su djed i baka imali namjeru njegovoj mami da poklone nešto, budući da su željeli da djeci ostane nešto u amanet, to je čuo; da je bilo govora i da njemu poklone stan, ali da to on nije htio, jer je u svim pričama bilo koliko dobije N.B. da će dobiti i J.N.; te da parnične stranke, koliko on zna nisu učestvovala u izgradnji stana.

Neosnovano je ukazivanje tužene da tužitelj nema pravni interes za podnošenje tužbe za utvrđenje iz odredbe člana 153 stav 2 Zakona o parničnom postupku. Ovu tvrdnju obrazlaže time da je tužitelj proglašen zakonskim nasljednikom na zaostavštini iza preminulog B. L. sa dijelom od 2/3, iz čega proizilazi da njegov nasljedni dio, posmatrajući sa aspekta cjelokupne imovine B. L., bilo da je stečena u braku ili izvan braka, nije povrijeđen, već naprotiv, sudjeluje u suvlasničkim pravima sa udjelom većim nego što bi mu pripadalo po redovnom toku stvari, zbog čega je tužbu u ovoj pravnoj stvari potrebno odbaciti, shodno odredbi člana 190 stav 1 tačka g) Zakona o parničnom postupku. Ovo stoga što način na koji je raspoređena zaostavština iza umrlog oca parničnih stranaka B. L. i suvlasnički udio sa kojim je na imovini koja se vodila na njemu (B.L.) proglašen tužitelj za zakonskog nasljednika su irelevantni za ovu parnicu (ne može sud u ovom predmetu ulaziti u razloge zašto je tužitelj stekao određeni udio na imovini oca), te tužitelj ima pravni interes da se utvrdi da bračnu tekovinu njegovih roditelja čini i predmetni stan na I. sa određenim suvlasničkim udjelom majke B. D., a sve kako bi ta imovina predstavljala njenu zaostavštinu i kako bi na istoj on (tužitelj) potencijalno mogao ostvariti svoje nasljedno pravo.

Nije osnovana ni tvrdnja tužene da tužitelj nije ponudio dokaze da je sin B. D. i da zbog toga nije dokazao ni aktivnu legitimaciju u ovoj pravnoj stvari. Naime, tokom postupka među parničnim strankama nije bilo ni sporno da su djeca od oca B. L. i majke B. D., a to jasno proizilazi i iz njihovi iskaza i iskaza svjedoka C. N., V.M. i J. J., a tužena je tek u završnom izlaganju istakla tu činjenicu (da tužitelj nije dokazao da je sin B. D.). Sam svjedok J. J., koji je sin tužene, je istakao da mu je B.L. djed, a B.D. baka i da su oni imali namjeru da njegovoj mami poklone nešto, budući „da su željeli da djeci ostane nešto u amanet...da je u svim pričama bilo koliko dobije B.N. da će dobiti i J.N.“. Nadalje, među strankama je nesporno da su brat i sestra, a iz izvoda iz matične knjige vjenčanih općine G., T., broj 04/1-13-1-958/19 od 16.04.2019. godine, proizilazi da su B. L. i B. D. zaključili brak 14.12.1963. godine u I., dok iz Ugovora o poklonu OPU-2535/17 od 13.12.2027. godine proizilazi da su isti zaključili B. L., kao poklonodavac i J. N., kao poklonoprimac i da poklonodavac poklanja bez naknade „isključivo svojoj kćerki (poklonoprimac) stan koji je predmet ovog spora.

Na imovinske odnose bračnih partnera prema vremenskom važenju zakona primjenjuje se zakon koji je važio u vrijeme kada je pravni odnos nastao, pa kako je bračna zajednica parničnih stranaka započela 14.12.1963. godine, te kako je gradnja predmetnog stambenog objekta započeta u prvoj polovini 2000-ih godina, tužbeni zahtjev se raspravlja i prosuđuje kako prema odredbama Porodičnog zakona SR BiH („Službeni list SR BiH“, broj 21/79- dalje Porodični zakon SR BiH), tako i prema odredbama Porodičnog zakona Brčko distrikta („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 23/07- dalje Porodični zakon), koji je stupio na snagu 03.08.2007. godine, (dana 01.12.2008. godine Kancelarija za upravljanje javnom imovinom Brčko distrikta je sa B. L. zaključila Aneks II Ugovora o uslovima i načinu korištenja gradskog građevinskog zemljišta radi građenja, broj 16-30-026056/08, kojim su izmijenili član 2 Ugovora od 27.07.2001. godine, tako što su naveli da je predmet tog Ugovora regulisanje prava i obaveza ugovornih strana u cilju uknjižbe prava vlasništva korisnika na zemljištu označenom kao k.č.broj 86/43 upisanom u Popisni list broj 204 k.o. B., te da je davalac saglasan da se korisnik na toj nekretnini uknjiži kao vlasnik i posjednik sa dijelom od 1/4);

S tim u vezi, odredbom člana 263 Porodičnog zakona SR BiH propisano je da imovina bračnih drugova može biti posebna i zajednička, a odredbom člana 264 istog zakona da imovina koju bračni drug ima u času zaključenja braka ostaje njegova posebna imovina (stav 1), da imovina koju su bračni drugovi stekli radom tokom bračne zajednice, kao i prihodi iz te imovine, čine zajedničku imovinu (stav 2), da pokloni trećih lica učinjeni tokom trajanja bračne zajednice (u novcu, stvarima, pružanju pomoći radom i sl.) ulaze u zajedničku bračnu imovinu, bez obzira koji ih je bračni drug primio, ukoliko drukčije ne proizilazi iz namjene poklona, ili se iz okolnosti u momentu davanja poklona može zaključiti da je poklonodavac želio učiniti poklon samo jednom od bračnih drugova (stav 3), te da imovina koju u toku trajanja bračne zajednice jedan bračni drug stekne po nekom drugom zakonskom osnovu, njegova je posebna imovina (stav 4).

A, odredbom člana 228 Porodičnog zakona Brčko distrikta propisano je da bračnu tekovinu čini imovina koju su bračni partneri stekli radom za vrijeme trajanja bračne zajednice, kao i prihod iz te imovine (stav 1), da pokloni trećih osoba učinjeni za vrijeme trajanja bračne zajednice (u novcu, stvarima, pružanju pomoći radom, i sl.) ulaze u bračnu tekovinu, bez obzira na to koji ih je bračni partner primio, ukoliko drugačije ne proizilazi iz namjene poklona ili se iz okolnosti u momentu davanja poklona može zaključiti da je poklonodavac želio učiniti poklon samo jednom od bračnih partnera (stav 2), da je dobitak od igara na sreću bračna tekovina (stav 3), te da su prihodi od intelektualnog vlasništva ostvareni za vrijeme trajanja bračne zajednice bračna tekovina (stav 4), dok je odredbom člana 229 istog zakona propisano da su bračni partneri u jednakim dijelovima suvlasnici u bračnim tekovinama, ako nisu drugačije ugovorili (stav 1), da budući bračni partneri, odnosno bračni partneri mogu bračnim ugovorom drugačije urediti svoje odnose vezane za bračnu tekovinu (stav 2), te da bračni partner može zahtijevati ispravku upisa, ukoliko je u zemljišne knjige kao vlasnik tekovine upisan drugi bračni partner (stav 3).

Dakle, prema odredbi člana 229 stav 1 Porodičnog zakona Brčko distrikta neoboriva je zakonska presumpcija da su bračni partneri u jednakim dijelovima suvlasnici u bračnim tekovinama i navedena pretpostavka (o jednakim udjelima bračnih partnera) se može isključiti samo u slučaju sklapanja bračnog ugovora kojim bi se udjeli u bračnoj tekovini drugačije odredili (što ovdje nije slučaj), dok se zakonska presumpcija iz odredbe člana 264 stav 2 Porodičnog zakona SR BiH, kao i svaka pretpostavka može oboriti samo ukoliko onaj kome to ne ide u prilog dokaže da je ta imovina u toku bračne zajednice stečena po nekom drugom pravnom osnovu ili da je veći njegov udio u sticanju te imovine.

Analizom dokaza provedenih u postupku, sud je utvrdio da su prednici parničnih stranaka, njihovi roditelji B.L. i B.D., bili u braku od 14.12.19... godine, da su 19... godine došli iz M. (opština I.) u B. i da su određeni vremenski period bili podstanari, da su 2000-ih godina započeli gradnju stambenog objekta u naselju I. u kojem se nalazi stan koji je predmet ovog postupka i da su potom u taj stan uselili i živjeli zajedno do smrti B.D. 2016. godine. U periodu života u B. su bili penzioneri, dok su u radnom odnosu bili jednom razdoblju zajedničkog života u opštini I. Dakle, određeni vremenski period su bili zaposleni, a nakon toga i penzioneri, pa kada je to tako, onda sud smatra da su u braku zajednički sticali prihode i temeljem toga i određenu imovinu, te da posljedično tome predmetni stan predstavlja zajedničku imovinu B.L. i B.D. i da je njen udio u sticanju stana u omjeru od 1/2, odnosno da su u

jednakim dijelovima stekli suvlasništvo na tom stanu, u smislu odredbe člana 264 stav 2 Porodičnog zakona SR BiH i odredbe člana 228 stav 1 Porodičnog zakona Brčko distrikta.

To što je Ugovor o uslovima i načinu korišćenja gradskog građevinskog zemljišta radi građenja, broj 4-47-475-2293/01 od 27.07.2001. godine, a zatim i Anektse tog Ugovora od 03.03.2003. godine i 01.12.2008. godine, zaključio B. L., te, to što je uknjižba u zemljišnim knjigama izvršena samo na njegovo ime, nikako ne znači da je zbog toga predmetni stan njegova posebna imovina, jer je to stečeno u braku, pa se smatra da se i svi ti akti odnose i na B. D., kao njegovu suprugu. Nadalje, tužena je tvrdila kako je stambeni objekat u kojem se nalazi predmetni stan stečen (napravljen) od posebne imovine B. L. (odredba člana 264 stav 4 Porodičnog zakona SR BiH, kojoj odredbi odgovara odredba člana 231 stav 2 Porodičnog zakona Brčko distrikta), koju je stekao prodajom svoje očevine u I., tako što se objekat gradio postepeno, kako se zemlja prodavala u I. Međutim, navedenu tvrdnju tužene sud nije mogao prihvatiti, obzirom da za to nije ponudila niti jedan materijalni dokaz iz kojeg bi se moglo utvrditi da je B. L. imao svoju posebnu imovinu i da je istu prodavao, te od tog novca gradio predmetni objekat. Iskaz tužene i svjedoka J. J. (sin tužene) ne može biti dokaz te odlučne činjenice, budući da njihovi iskazi, kako je to već rečeno, nisu potkrijepljeni niti jednim materijalnim dokazom, niti je tužena ponudila bilo koji dokaz na osnovu kojeg bi sud utvrdio da je suvlasnički dio B. L. u bračnoj tekovini sa B.D. veći od njenog udjela.

Odredbom člana 103 stav 1 Zakona o obligacionim odnosima propisano je da je ugovor koji je protivan prinudnim propisima, javnom poretku ili dobrim običajima, ništav ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neku drugu sankciju ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo, a stavom 2 da ako je zaključenje određenog ugovora zabranjeno samo jednoj strani, ugovor će ostati na snazi ako u zakonu nije što drugo predviđeno za određeni slučaj, a strana koja je povrijedila zakonsku zabranu snosiće odgovarajuće posljedice, dok je odredbom člana 105 stav 1 istog zakona propisano da ništavost neke odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora, ako on može opstati bez ništave odredbe, i ako ona nije bila ni uslov ugovora ni odlučujuća pobuda zbog koje je ugovor zaključen, dok je stavom 2 propisano da će ugovor ostati na snazi čak i ako je ništava odredba bila uslov ili odlučujuća pobuda ugovora u slučaju kad je ništavost ustanovljena upravo da bi ugovor bio oslobođen te odredbe i važio bez nje.

Odredbom člana 109 stav 1 Zakona o obligacionim odnosima propisano je da na ništavost sud pazi po službenoj dužnosti i na nju se može pozivati svako zainteresovano lice, a odredbom člana 110 da se pravo na isticanje ništavosti ne gasi.

Kako je utvrđeno da nekretnina koje je predmet tužbenog zahtjeva čini bračnu tekovinu prednika parničnih stranaka i to u jednakim dijelovima od po 1/2, tada je B. L. mogao Ugovorom o poklonu od 13.12.2017. godine raspolagati samo sa svojim suvlasničkim dijelom, a ne i sa dijelom koji je pripadao njegovom bračnom partneru. Takav pravni posao, u dijelu utvrđenog suvlasništva drugog bračnog partnera od 1/2 je apsolutno ništav u smislu odredbe člana 103 stav 1 Zakona o obligacionim odnosima.

A, kada je to tako da je Ugovor o poklonu od 13.12.2017. godine ništav u dijelu u kojem je B. L. raspolagao suvlasničkim dijelom B. D., tj. da predmet tog ugovora

nije mogao biti i njen suvlasnički udio, onda su irelevantni svi navodi tužene kojima je nastojala ukazati da je savjesni sticalac predmetnog stana, da je ugovor o poklonu zakonit pravni posao, da ona ima jači i valjan pravni osnov, da je tužitelj ranije znao za poklon, da je on dobio stan na spratu i da je time jednako podijeljena imovina, upravo imajući u vidu da B. L. nije mogao raspolagati nečim što nije bilo njegovo vlasništvo (mogao je raspolagati samo sa svojom polovinom bračne tekovine). Kod takvog stanja stvari je irelevantna i njegova izjava pred notarom da je nekretnina koja je predmet poklona njegova posebna imovina, jer ista ne odgovara stvarnom stanju, kao što je irelevantno i ko je dogovarao poslove sa majstorima prilikom izgradnje objekta i ko ih je plaćao, budući da je sve to rađeno u braku i za potrebe bračne zajednice L. i D.

U završnom izlaganju tužena je istakla i da je tužitelj morao tražiti utvrđenje ništavosti Ugovora o poklonu od 13.12.2017. godine, a što nije učinio. Međutim, pitanje ništavosti navedenog Ugovora ne mora biti postavljeno u formi tužbenog zahtjeva, već to pitanje može predstavljati i prethodno pitanje za donošenje odluke u ovoj pravnoj stvari (utvrđenje da bračnu tekovinu prednika parničnih stanaka u jednakim udjelima čini predmetni stan na I. i dužnost tužene da trpi upis B. D., njene majke, u zemljišnim knjigama).

Slijedom svega iznesenog, odlučeno je kao u stavu prvom (I) izreke ove presude, tako što je utvrđeno da bračnu tekovinu umrlog B. L. i njegove umrle supruge B. D., sa jednakim suvlasničkim dijelovima, čini parcela označena kao k.č.broj 86/43, I., površine 282 m², upisana u zk.ul.broj 2995, k.o. B., što je tužena dužna priznati i trpiti da se na osnovu ove presude B. D. u zemljišnoj knjizi uknjiži kao vlasnik nekretnine sa dijelom od 1/8 (1/2 suvlasničkog dijela tužene), u roku do 30 dana od dana prijema presude.

Odredbom člana 120 stav 1 Zakona o parničnom postupku propisano je da je stranka koja u cjelini izgubi parnicu dužna protivnoj stranci naknaditi troškove. U svom troškovniku, koji je opredijelio na ročištu dana 20.03.2025. godine, tužitelj je tražio troškove nagrade punomoćniku za sastav tužbe u iznosu od 1.263,60 KM, zatim za zastupanje na dva ročišta iznos od 1.684,680 KM, te sudske takse na tužbu i presudu po odluci suda.

Tužitelju, saglasno odredbama člana 12 i člana 13 stav 1 tačke a., b. i c. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službene novine FBiH“, broj 22/04 i 24/04), a imajući u vidu vrijednost predmeta spora od 20.000,00 KM, pripada pravo da potražuje nagradu punomoćniku za sastav tužbe i za pristup na pripremno ročište održano 27.01.2025. godine i ročište za glavnu raspravu održano 20.03.2025. godine nosu od po 842,40 KM (720,00 KM po Tarifi i 122,40 KM na ime 17 % PDV-a, jer je punomoćnik tužitelja dostavio dokaz da je obveznik navedenog poreza), te, u skladu sa tarifnim brojem 1 tačka 1 i tarifnim brojem 2 tačka 1 Zakona o sudskim taksama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 5/01, 12/02, 23/03 i 11/20), taksu na tužbu i presudu u iznosu od po 200,00 KM.

Dakle, tužitelju na ime troškova parničnog postupka pripada ukupno iznos od 2.927,20 KM.

S obzirom na izneseno, odlučeno je kao u stavu drugom (II) izreke presude, odnosno tužena je obavezana da tužitelju naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.927,20 KM, na osnovu odredbe člana 120 stav 1 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

S U D I J A

Zlatan Kavazović

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba Apelacionom sudu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema presude, a podnosi se putem ovog suda, u dovoljnom broju primjeraka za sud i suprotnu stranu.